



FAKULTA PRÁVNICKÁ
ZÁPADOČESKÉ
UNIVERZITY
V PLZNI

KATEDRA TRESTNÍHO PRÁVA

Posudek vedoucí práce na diplomovou práci

Autor práce: Jan Kolomazník

Téma práce: **Oběti trestných činů v dopravě a jejich postavení v trestním řízení**

Předložená diplomová práce pojednává o velice aktuální problematice obětí trestných činů se zaměřením na oběti trestných činů v dopravě, kdy jde zejména o oběti dopravních nehod. Otázka dopravní nehodovosti a bezpečnosti silničního provozu je přitom rovněž velmi závažná a je jí věnována poměrně značná pozornost ze strany odborné i laické veřejnosti. Samotná oběť trestných činů, které jsou spojeny zejména právě s dopravními nehodami, však mnohdy zůstává opomíjena. Tato práce se tedy pokouší tento stav alespoň zčásti vylepšit, v čemž lze určitě spatřovat pozitivum práce, alespoň pokud jde o výběr jejího tématu.

Práce je předkládána v rozsahu 51 stran vlastního textu a je systematicky rozdělena do sedmi hlavních částí: Úvod, 1. Vývoj postavení obětí v mezinárodních právních předpisech, 2. Vymezení pojmu obětí trestného činu a pojmu poškozený, 3. Právní vývoj postavení obětí trestného činu v českém právním prostoru, 4. Práva obětí trestného činu, 5. Postavení obětí trestných činů v dopravě, 6. Závěr – navrhované úpravy de lege ferenda. Takto zvolená struktura práce víceméně odpovídá schválenému zadání a je vcelku vyhovující. Práce dále obsahuje resumé v anglickém jazyce a seznam literatury.

Formální stránka práce je solidní, rozvržení textu je přehledné, použitý odborný jazyk je na dobré úrovni stylistické i gramatické, bez významnějších nedostatků v tomto směru. Diplomant rovněž řádně a průběžně odkazuje na použitou literaturu a další zdroje, které následně uvádí v závěrečném seznamu literatury. Za hraniční, nicméně ještě akceptovatelný, lze považovat rozsah práce.

Co se týče vlastního obsahu, pomineme-li velice úsporný úvod (který bychom mohli označit spíše za určitou anotaci a z něhož není zcela patrný cíl práce ani metody, jež k jeho dosažení užívá), práce vychází z dostatečného rozsahu odborné literatury a jiných zdrojů a zahrnuje především systematický a poměrně ucelený přehled a výklad (byť do značné míry popisný) jednotlivých norem upravujících postavení obětí, resp. poškozeného v samotném trestním řízení i v dalších procesech souvisejících se způsobení újmy oběti trestným činem, případně i činem jinak trestným. Zde diplomant poměrně vhodně zakomponoval i kriminologické aspekty týkající se obětí trestných činů, např. problematiku tzv. sekundární viktimizace. V rámci možností využil i dostupnou judikaturu vztahující se k tématu.

Diplomant se v rámci rozboru právní úpravy neomezil jen na české právo, ale již na počátku práce se věnoval mezinárodně právnímu a evropskému kontextu. Zde z hlediska použité terminologie by snad

jen bylo vhodnější v názvu první kapitole užít jiný pojem než „mezinárodní právní předpis“ (např. „normy mezinárodního práva“).

Pátá část práce je věnována postavení obětí trestných činů v dopravě, což je i hlavní téma předložené diplomové práce. Diplomant nejprve velice stručně a spíše popisným způsobem (byť i s využitím judikatury Nejvyššího) vymezuje a charakterizuje trestné činy, ke kterým typicky dochází v dopravě. Zvláště se v této souvislosti věnuje výkladu znaku „porušení důležité povinnosti“. V dalších partiích této kapitoly diplomant směřuje svou pozornost oběti, resp. poškozenému, v jednotlivých fázích trestního řízení, když jeho výklad je zaměřen více obecně jedna na stadia trestního řízení jako takového, jednak na práva, která v nich poškozený (oběť) může uplatňovat, včetně práva na náhradu škody či jiné újmy a na vydání bezdůvodného obohacení a adhezního řízení. V této části práce (na rozdíl od předchozích kapitol) poněkud pokulhává logická stavba a systematika výkladu (např. z členění a návaznosti textu by čtenář mohl nabýt dojmu, že adhezní řízení se uskutečňuje jen v řízení před samosoudcem apod.). To je škoda, protože jde v podstatě o zásadní část práce. Na druhou stranu zde diplomant zmiňuje i některé důležité aspekty respektování práv poškozeného v trestním řízení, např. při sjednávání dohody o vině a trestu (srov. str. 42 – 44).

Co bylo řečeno o úvodu práce, lze konstatovat i o jejím závěru, který je opět velice stručný a schází v něm hlubší zhodnocení dosažených poznatků a toho, zda se diplomantovi podařilo naplnit cíl své práce (který ovšem v úvodu, jak již bylo naznačeno výše, víceméně nevymezuje). Jediným pozitivem, který je s touto částí práce spojen, je fakt, že diplomant alespoň uvádí některé své návrh de lege ferenda. Diplomant například doporučuje, aby poškozený měl k dispozici opravný prostředek v případě, že mu orgány činné v trestním řízení nepřiznají status zvláště zranitelné oběti. Bylo by ovšem záhodno takový návrh blíže rozvést, včetně uvedení potřebných argumentů a také konkrétní představy legislativního řešení. Pokud jde o návrh, aby zákon o obětech trestných činů zakotvoval detailní způsob školení osob, které se dostávají do styku s oběťmi trestných činů, je otázkou jestli to je otázka, kterou by měl upravovat přímo zákon a zda by k tomu účelu nepostačoval prováděcí právní předpis.

Celkově i s ohledem na výše uvedené práci hodnotím jako průměrnou, a pokud jde o její (z hlediska zvoleného tématu) zásadní kapitolu jako až podprůměrnou. Nicméně mám za to, že v případě kvalitní ústní obhajoby ji lze klasifikovat ještě jako dobrou.

Pro účely ústní obhajoby nechť se diplomant zaměří na **hlavní specifika postavení obětí trestných činů v dopravě** a řízení o nich, např. pokud jde o náhradu škody apod.

V Plzni dne 31. ledna 2020

JUDr. Simona Stočesová, Ph.D. LL.M.